

- [Maariv Uutisia Israelista ja maailmasta](#) **Poliittinen-diplomaattinen**

Espanja, Alankomaat, Saksa ja Suomi: Euroopan aseiden boikotin takana oleva bluffi Israelia kohtaan paljastui

Eurooppa kiristää Israelin kritiikkiä, mutta kokee vaikeaksi luopua aseistaan ja teknologiajärjestelmistään: Espanjasta ja Suomesta Saksaan ja Kreikkaan turvallisuusyhteistyö jatkuu – ja Israelin vienti rikkoo ennätyksiä

[Anna Barsky](#) 06:01 | 01/09/2026

Yhteisharjoitus Israelin ilmavoimien ja Kreikan ilmavoimien välillä | Kuva: IDF:n tiedottaja

Kuilu Israelin poliittisten suhteiden välillä joihinkin eurooppalaisiin maihin ja sen ylläpitämässä turvallisuussuhteissa kasvaa. Jopa maat, jotka kiristävät retoriikkaa, asettavat pakotteita ja rajoittavat suhteita Israeliin, eivät kiirehdi luopumaan Israelin asejärjestelmistä, teknologiasta ja puolustuslaitteista. "Useimmat maat ylläpitävät jonkinlaista kaksijakoisuutta", sanovat asiaan perehtyneet poliittiset lähteet.

Espanjan tapaus on näistä merkittävin. Syyskuussa 2025 Madrid hyväksyi lain, jonka tarkoituksena on ankkuroida [laaja ase- ja puolustusvälineiden vientikielto Israeliin](#) kanssa, mukaan lukien rajoitukset vientiin Israeliin ja sieltä pois. Käytännössä Israel sanoo, ettei saarto ole hermetinen, osittain siksi, että laki itsessään sallii hallituksen hyväksyä poikkeuksia, kun se katsoo kansallisen edun vaativan sitä. "Ei ole mitään hermetistä, eikä hekään täytä sitä," israelilaiset lähteet sanovat. Poliittisten lähteiden mukaan lain voimaantulon jälkeen [turvallisuussopimukset Espanjan](#) kanssa jatkuivat, mukaan lukien toiminta, joka mahdollistui poissulkemismekanismin nojalla.

Espanjan laki itsessään myöntää poikkeuksen, joka sallii hallituksen hyväksyä liiketoimia, jotka muuten olisivat kiellettyjä, jos rajoitusten täysi toimeenpano vahingoittaisi "yleistä kansallista etua". Joissain tapauksissa turvallisuustoimintaa ei siis toteuteta kauppasaarron vastaisesti, vaan Madridin itse lakiin tuoman poissulkemislausekkeen nojalla. Espanjan hallitus on jo käyttänyt poikkeusta ja sallinut Airbusin jatkaa israelilaisen teknologian käyttöä strategisissa projekteissa, kun kävi ilmi, että sen käytön täydellinen lopettaminen voisi vahingoittaa tuotantokapasiteettia, työpaikkoja ja puolustushankkeita, joilla ei ole välitöntä vaihtoehtoa.

Pedro Sánchez | Kuva: Reuters

Espanjassa käydyt keskustelut nostivat esiin myös jatkuvan riippuvuuden israelilaisesta teknologiasta, lisensseistä ja teknisestä tuesta useille puolustusjärjestelmille. Tällaisten komponenttien ja järjestelmien täydellinen korvaaminen ei ole mahdollista lähitulevaisuudessa, ja se vaatii suuria kustannuksia sekä paikallisten tai eurooppalaisten vaihtoehtojen kehittämistä.

Madrid perui sopimukset Israelin kanssa, eikä Jerusalem väitä, että saarto olisi pysynyt vain paperilla. Espanja on pysäyttänyt tietyt hankinnat ja hankkeet ja pyrkii vähentämään turvallisuusriippuvuuttaan Israelista. Lain poikkeukset kuitenkin jättävät Espanjan hallitukselle mahdollisuuden jatkaa turvallisuustoimintaa Israelin kanssa, kun se katsoo kansallisen edun vaativan sitä.

Espanja ei ole ainoa

Esimerkiksi Alankomaat edistää toimenpiteitä siirtokuntien kauppaa vastaan, ja samalla puolustusministeriö jatkaa israelilaisten järjestelmien ostamista, vaikka sillä ei ole vaihtoehtoa. Hollannin hallitus on julkisesti selittänyt, että tietyillä alueilla israelilaiset yritykset toimittavat välttämättömiä järjestelmiä tai komponentteja, joilla ei tällä hetkellä ole sopivaa ja saatavilla olevaa hollantilaista tai eurooppalaista vaihtoehtoa.

Suomessa, aikana jolloin julkinen ja poliittinen keskustelu Israelista kiihtyi, Helsinki [jatko](#)i hiljaisesti turvallisuusyhteistyösopimusta Israelin kanssa

vuoteen 2034 asti. Sopimus sisältää tutkimus- ja kehitystyön sekä puolustushankinnat, ja se uusittiin vuonna 2024, kun Gazan sota oli jo alkanut, Suomen aloitteesta ja kymmenen vuoden ajaksi – verrattuna aiempien järjestelyjen viiteen vuoteen. Suomen puolustusministeriö ei julkaissut päätöstä reaaliajassa.

Yhteys israelilaisiin teollisuuteen on merkittävässä asemassa suomalaisessa puolustushankinnoissa. Israel on Suomen toiseksi suurin ulkomainen puolustustoimittaja ja toimittaa sille järjestelmiä, mukaan lukien Davidin Sling- ja Gabriel-ohjukset. Suomessa he selittivät, että suhteen jatkuminen on välttämätöntä olemassa olevien kauppojen toteuttamiseksi, ylläpidolle ja pitkäaikaiselle yhteistyölle.

Esikuntapäällikkö, kenraaliluutnantti Eyal Zamir, Suomen esikuntapäällikkö, kenraali Jana Yakula(Janne Jaakkola) | Kuva: IDF:n tiedottaja

Saksassa turvallisuusyhteistyö Israelin kanssa syventyy aikana, jolloin Berliini on ollut kriittinen sen politiikkaa kohtaan esimerkiksi E1:ssä ja siirtokunnissa. [Arrow 3 -kauppa](#) ja sen laajentuminen tekivät Saksasta yhden Israelin puolustusteollisuuden pääasiakkaista, ja ne olivat yksi tekijöistä, jotka vaikuttivat puolustusviennin uuteen ennätykseen.

Kreikka solmi [maanantaina toisen suuren sopimuksen Israelin](#) kanssa, samaan aikaan kun Ateena kritisoi myös Gazan sotaa: Kaksi maata allekirjoittivat noin 3 miljardin euron arvoisen "Akilleen kilpi" -sopimuksen, jonka arvo on noin 3

miljardia euroa – suurin puolustusvientisopimus Israelin ja Kreikan suhteiden historiassa ja yksi Israelin historian suurimmista. Baltian maissa Jerusalem on tunnistanut Israelin järjestelmien kysynnän "noususuunnan" kasvavan Venäjän pelon vuoksi. Israelilaisten poliittisten lähteiden mukaan Baltian maat näkevät itsensä "etulinjassa" ja pelkäävät, että ne voisivat olla seuraavana jonossa, jos Venäjän uhka laajenee.

Ukrainan sota ja Venäjän uhka ovat muuttaneet mantereen turvallisuusprioriteetteja. Euroopan maat kasvattavat nopeasti puolustusbudjetteja ja etsivät järjestelmiä, joilla on jo todistettu operatiivinen kyky, eikä joillakin alueilla ole saatavilla eurooppalaista korvaajaa Israelin teknologialle. Esimerkiksi Suomi on aiemmin tehnyt selväksi, että Ukrainan sota on osoittanut, kuinka kriittinen sen ilmatorjuntakyky on.

Puolustusvienti on huipussaan

Jerusalem pyrkii mahdollisimman paljon erottamaan poliittiset kiistat Euroopan hallitusten kanssa turvallisuussuhteista heidän kanssaan. Israelilla ei ole kiire keskeyttää turvallisuussopimuksia poliittisen kritiikin vuoksi. "Olemme pragmaattisia", sanovat diplomaattiset lähteet. Israelin näkökulmasta sopimusten keskeyttäminen voisi vahingoittaa paikallisia puolustusteollisuutta, luovuttaa markkinaosuuksia kilpailijoille – joita johtaa Ranska – ja vähentää pitkäaikaisten suhteiden vaikutuksia Israelin teollisuuden ja puolustusteollisuuden välillä Euroopassa.

Israelin kiinnostus näkyy myös luvuissa. Vuonna 2025 Israelin puolustusvienti saavutti ennätyselliset 19,2 miljardin dollarin arvon – lähes 30 %:n nousu vuoden sisällä ja yli kaksinkertaistunut viidessä vuodessa. Puolustusministeriö määrittelee puolustusviennin laajentamisen välineeksi teollisuuden vahvistamiseksi, puolustustarpeiden rahoittamiseksi ja poliittisten tavoitteiden edistämiseksi.

Myöskään Israelissa ei ole täydellistä eroa poliittisten ja turvallisuusnäkökohtien välillä. Tapahtuma voidaan keskeyttää, jos on huolta teknologian vuodosta, järjestelmän siirtämisestä vihamieliselle osapuolelle tai muusta tietoturvaloukkauksesta. Poliittiset puolueet eivät sulje pois mahdollisuutta, että poliittiset näkökohdat vaikuttavat myös sopimukseen tietyissä olosuhteissa. Poliittinen jännite joidenkin Euroopan hallitusten kanssa ei toistaiseksi estä turvallisuusyhteistyötä.

Mannermaat kasvattavat puolustusbudjettejaan ja käsittelevät Venäjän uhkaa, ja alueilla, joilla vaihtoehtoja ei ole, niiden on vaikea luopua Israelin järjestelmästä. Espanja on ehkä näkyvin esimerkki: vaikka lakiin kirjattiin laaja Israelin saarto, se jätti mahdollisuuden poikkeamaan, kun sen turvallisuustarpeet ja kansalliset edut sitä vaativat.